

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 62

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322- 363,368,361,604
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Όπως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1661/129/4.12.2025 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεση Εγγράφων με θέμα: «Είναι οι προγραμματισμένες αυθαίρετες παρεμβάσεις στην προστατευόμενη περιοχή του Δικταίου Άντρου εν γνώσει των εμπλεκόμενων υπουργών;».

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1661/129/4.12.2025 Ερώτησης & ΑΚΕ των Βουλευτών κ.κ. Παύλου Πολάκη, Καλλιόπης Βέττα, Μίλτου Ζαμπάρα, Νίνας Κασιμάτη, Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου, Κώστα Μπάρκα, Αικατερίνης Νοτοπούλου, Ανδρέα Παναγιωτόπουλου, Νικόλαου Παππά, Πόπης Τσαπανίδου και Γιώργου Ψυχογιού και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Υπουργείο Πολιτισμού, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έχει συγκροτήσει ένα ενιαίο και ολοκληρωμένο πρόγραμμα έργων και δράσεων, που λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους. Το συγκεκριμένο αυτό πρόγραμμα δεν περιορίζεται σε αποσπασματικές παρεμβάσεις, αλλά συμβάλλει συστηματικά στη διαμόρφωση ενός πολιτιστικού τοπίου ανοιχτού, προσβάσιμου και ισότιμου για όλους τους πολίτες. Προωθούμε αυτή τη συνεκτική στρατηγική παρεμβάσεων, με στόχο την ενίσχυση της καθολικής προσβασιμότητας, τη βελτίωση των υποδομών πολιτισμού και την ουσιαστική συμμετοχή ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων στην πολιτιστική ζωή της χώρας. Αυτή είναι η πολιτική της Κυβέρνησης, διότι πιστεύουμε ότι η ισότιμη πρόσβαση σε πολιτιστικούς χώρους βρίσκεται στην καρδιά της Δημοκρατίας. Τα τελευταία έξι χρόνια, συμπολίτες μας και επισκέπτες, μπορούν να επισκεφθούν και να περιηγηθούν σε εμβληματικά μνημεία της χώρας μας, όπως η Ακρόπολη, χωρίς αποκλεισμό. Σε αυτό το πλαίσιο σχεδιάστηκε το αναφερόμενο στην Ερώτηση έργο «Βελτίωση προσβασιμότητας και αναβάθμιση υποδομών του Δικταίου Άντρου».

Έκπληξη και οργή προκαλεί η Ερώτηση των κ.κ. Βουλευτών, καθώς και οι έωλοι ισχυρισμοί και οι προσβλητικοί χαρακτηρισμοί τους για τα επιστημονικά στελέχη του Υπουργείου Πολιτισμού. Οι κ.κ. Βουλευτές θα έπρεπε να γνωρίζουν ότι, στο πλαίσιο του ανωτέρω έργου, έχει ήδη ολοκληρωθεί από την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας η συντήρηση του μνημείου. Επιπλέον, στο εν λόγω έργο, όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στην κατατεθείσα Ερώτηση, περιλαμβάνονται Υποέργα για την εποπτεία και επίβλεψη όλων των εργασιών από τις αρμόδιες Εφορείες Παλαιοανθρωπολογίας και Σπηλαιολογίας και Αρχαιοτήτων Λασιθίου, καθώς για την επιστημονική τεκμηρίωση, τη συγγραφή και επιμέλεια κειμένων και την δημιουργία εποπτικού και άλλου υλικού για το σπηλαιοβάραθρο και την ιστορία του.

Αναφορικά με το Υποέργο 1 «Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον», είναι αδιαμφισβήτητο ότι οι ενέργειες των Υπηρεσιών του

ΥΠΠΟ είναι σύμφωνα με την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σύμφωνα με τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων, όσον αφορά στη διαδικασία εκπόνησης μελετών επί μνημείων, βάσει της αναφερόμενης στην Ερώτηση Κοινής Υπουργικής Απόφασης ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/2019 (ΦΕΚ 2837/Β/5-7-2019), η απαίτηση ύπαρξης εκάστης εξ αυτών εξαρτάται από τις ειδικότερες απαιτήσεις κάθε έργου. Συγκεκριμένα, η προκαταρκτική μελέτη σκοπιμότητας συντάσσεται για εργασίες μείζονος σημασίας που, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ανωτέρω ΚΥΑ, είναι εργασίες που επηρεάζουν δραστικά το ίδιο το μνημείο και τροποποιούν το φέροντα οργανισμό του. Στη μελέτη του αναβατορίου τις αντίστοιχες ανάγκες κάλυψε η γεωτεχνική μελέτη, εφόσον η υφιστάμενη κατάσταση ήταν το αδόμητο γεωλογικό περιβάλλον. Τέλος, σύμφωνα με την ανωτέρω Διεύθυνση του ΥΠΠΟ, η συμπληρωματική έκθεση σκοπιμότητας εκπονείται, όταν ένα μνημείο (συνήθως κτίριο) πρόκειται να χρησιμοποιηθεί και για άλλες χρήσεις (κατοικία, μουσείο κλπ.). Η κριτική που γίνεται επί του έργου, για παραμέτρους που παραβιάστηκαν, είναι έωλη και χωρίς αντικειμενικά δεδομένα.

Αναφορικά με τις εγκρίσεις από το ΥΠΕΝ και τη Διεύθυνση Δασών, αυτές ζητήθηκαν αρμοδίως από τον φορέα υλοποίησης του εν λόγω Υποέργου, δηλαδή την Περιφέρεια Κρήτης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

Σε κάθε περίπτωση, οι μελέτες για την υλοποίηση του έργου εγκρίθηκαν, με την υπ' αρ. 398888/13.09.2024 Απόφαση της Γενικής Δ/σης Αναστήλωσης Μνημείων και Τεχνικών Έργων και της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, και αποτελεί προσβολή για τους επιστήμονες του Υπουργείου Πολιτισμού ο απαξιωτικός ισχυρισμός ότι οι Υπηρεσίες απέκρυψαν στοιχεία.

Επιπλέον, η Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων τονίζει ότι το Υποέργο 1 «Μελέτη και κατασκευή αναβατορίου από την Πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον» υλοποιείται με βάση το άρθρο 50 του ν.4412/2016 (μελετοκατασκευή), σύμφωνα και με την αναφερόμενη στην Ερώτηση Σύμβαση του εν λόγω Υποέργου, σύμφωνα δηλαδή με την κείμενη νομοθεσία. Στις λοιπές μελέτες που προβλέπονται για την κατασκευή του αναβατορίου, τα τεχνικά έργα θα περιοριστούν στα απολύτως αναγκαία και η ένταξή τους στο χώρο θα γίνει με σχολαστική λεπτομέρεια. Αυτά αποτελούν αντικείμενο των οριστικών μελετών, οι οποίες θα εξεταστούν από τα αρμόδια Όργανα του ΥΠΠΟ. Η πρόσβαση προς το σπηλαιοβάραθρο από το ανώτερο σημείο άφιξης του αναβατορίου διασφαλίζεται μέσω ειδικών διαδρομών, που υλοποιούνται από την αρμόδια Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων, μέσω του Υποέργου

Βασική μας προτεραιότητα είναι, σταδιακά όλοι οι χώροι πολιτισμού να είναι προσβάσιμοι, σεβόμενοι το δικαίωμα όλων στην ισοτιμία.

Αναφορικά με την Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων, επισυνάπτονται τα ακόλουθα:

1. Τα Πρακτικά και η γνωμοδότηση του ΚΑΣ της υπ' αριθ. 31/31.07.2024 Συνεδρίασης Θέμα 14°. Οι εισηγήσεις των Υπηρεσιών είναι προφορικές κατά τη Συνεδρίαση και περιλαμβάνονται στα Πρακτικά.
2. Την με αρ. πρωτ. 398888/13.09.2024 Απόφαση της Γενικής Δ/σης Αναστήλωσης Μνημείων και Τεχνικών Έργων και της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς έγκρισης: α) Αρχιτεκτονικής Προμελέτης, β) Στατικής Προμελέτης και Γεωτεχνικής Μελέτης για την κατασκευή αναβατορίου από την πλατεία Ευρώπης προς το Δικταίον Άντρον.
3. Οι εγκεκριμένες μελέτες, σύμφωνα με την ανωτέρω Απόφαση.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Πίνακας αποδεκτών

1. Βουλευτή κ. Παύλο Πολάκη
2. Βουλευτή κα Καλλιόπη Βέττα
3. Βουλευτή κ. Μίλτο Ζαμπάρα
4. Βουλευτή κα Νίνα Κασιμάτη
5. Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Μεικόπουλο
6. Βουλευτή κ. Κώστα Μπάρκα
7. Βουλευτή κα Αικατερίνη Νοτοπούλου
8. Βουλευτή κ. Παναγιωτόπουλο Ανδρέα
9. Βουλευτή κ. Νικόλαο Παππά
10. Βουλευτή κα Πόπη Τσαπανίδου
11. Βουλευτή κ. Γιώργο Ψυχογιό
12. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
13. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΔΑΑΜ
6. ΕΦΑ Λασιθίου
7. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας
8. ΕΔΕΠΟΛ